

Länge manifesterade man sin musiksmak med kläderna. Men i takt med att musikscenen har förändrats har också sättet att klä sig gjort det.

Rihanna är en artist som påverkar modet. "Hennes stil är en kombination av coolness och bekvämlighet som passar dagens unga väldigt bra", säger musik- och kulturjournalisten Annah Björk.

FOTO: JOHN SHEARER/TT

FAKTA

Tre typiska stilar

1 Musikstil: House

Typiska artister: Avicii, Swedish House Mafia, David Guetta, Tiesto.

Så känner du igen ett fan:

Utväxt page, som om man bara glömt/struntat i att klippa sig, en sliten keps bak och fram, svart intetsägande t-shirt och jeans. Svart skinnjacka. Accessoar: breda läderarmband, tatueringar.

2 Musikstil: Skäggröck

Typiska artister: Father John Misty, My Morning Jacket, The War on Drugs, Wilco.

Så känner du igen ett fan:

Långt skägg, rutig skjorta, jeans, kängor. Accessoar: En flaska ipa från något obskyrt mikrobryggeri.

3 Musikstil: Modern soul och r'n'b

Typiska artister: Rihanna, M.I.A, Taylor Swift, Robyn, Linda Pira.

Så känner du igen ett fan:

Kläder i knalliga färger. Magtröjor, korta kjolar, baggy brallor eller tajts, grova kängor, bomberjacka, märkliga frisyrier. Klassisk accessoar: Blått läppstift.

Det svänger rejält om modet

MODE

En av förklaringarna är att musiken inte är lika upphängd vid genrer längre, säger musik- och modeskribenten Annah Björk.

Jazzen, rocken, grungen och hiphopen har gjort det. Satt stilen för hur en hel generation fans klätt sig. Först ut var 1940-talets zooters och swingpjattar som spisade jazz och sportade rutiga oversize-kavajer och säckiga brallor. Innan dess var det närmast otänkbart att göra något slags statement med hjälp av sina kläder.

Ur 1950-talets rock'n'roll följdes en våg av unga människor som ville frigöra sig från sin föräldrageneration – både till utseende och ideal. Ett tacksamt sätt att markera avståndstagande var att låta livsdrömmarna illustreras av ett par jeans och en skinnpaj.

Allt sedan dess har mixen av gitarrer, sång och uttrycksfulla scenframträdanden utgjort ett magnifikt skyltfönster för de senaste trenderna.

– Mode och musik hör i allra högsta grad ihop. Det är bara att studera modehistorien för att se att musiker väldigt ofta har skapat trender. Tänk bara på Andy Warhols Factory i New York där ikoner som The Velvet Underground, Nico och Patti Smith präglade dåtidens mode enormt, säger Roland Hjort, chefsdesigner och grundare av Whyred.

Roland Hjort tror att man även i dag klär sig för att spegla sin musiksmak. Men med skillnaden att vi blandar mer – både musik och kläder.

– Det är få som bara lyssnar på hårdrock eller bara elektronika – man blandar och ger – vilket också syns på kläderna. En personlig stil handlar just mycket om det: att plocka godbitarna, säger han.

Musik- och modejournalisten Annah Björk är inne på samma linje. På sin

"Musikstilarna går in i varandra. Det är en mycket mer genöppnen musikvärld i dag."

ANNAH BJÖRK
Musik- och modejournalist.

blogg "Vad e det för mode" skriver hon bland annat om förhållandet mellan musik och mode.

– Nu får man gilla både hiphop OCH pop, till skillnad från på 80-talet när det var ett helgerån om någon försökte vara hårdrockare OCH syntare. Musikstilarna går in i varandra. Det är en mycket mer genrelös eller genöppnen musikvärld i dag. Därför återspeglas inte den musikaliska tillhörigheten lika hårt i stilen. Men hon håller inte med

om att modet därmed skulle vara helt tillåtande. Det finns trots allt fortfarande tydliga trender, men kanske är de inte fullt så fundamentalistiska längre.

– Man kan röra sig mellan olika klädstilar och leka med identiteter på ett större sätt i dag. Man måste inte köpa hela paketet och vara bokstavstrogen livet ut. Det går att ha en stilmässigt punkig dag och samtidigt lyssna på listpop som Taylor Swift. Men det går också utmärkt att klä sig streetigt och lyssna på mjuk svensk indie, säger Annah Björk.

– Dessutom står subkulturerna längre ifrån musiken idag. Indie är mainstream och DIY (do it yourself, reds anmärkning) utmanar storbolagens tidigare monopol. Man hittar subkulturen någon annanstans än i popmusik.

Nu handlar det snarare om att signalera att man brygger sin egen öl än att man lyssnar på en särskild sorts musik.

Tillbaka till designern Roland Hjort. Tror han att musiken syns i plaggen från Whyred?

– Svårt att säga. Jag gillar kombinationen militärrestetik blandat med skräddade plagg. Whyred är mycket "kostym och parkas". Där kanske några referenser kommer från modskulturen, även om jag inte är så förtjust i Northern Soul-musiken som ju hör till. Jag gillar också estetiken som grupper som Jesus and Mary Chain och Primal Scream hade när de var som störst – och Velvet Underground, så klart.

En annan modeskapare som använder sig av musik är Hedi Slimane, chefsdesigner på Saint Laurent. Han lånar flitigt från den klassiska rockstilen – randiga tröjor, skinnjackor, smala byxor – men paketerar om och leker med den. När han runt millenniumskiftet först gjorde sig ett namn som herrdesigner på Dior Homme, hämtade

han mycket från indiekids på rockklubbar i Berlin. Looken gick i stora drag ut på en extremt smal siluett som fram till dess inte funnits på herrsidan. Den kom att göra stort avtryck på modebildens och präglar fortfarande hur män klär sig. Vi hade till exempel knappast haft Cheap Monday om det inte vore för honom.

Men frågan är om det numera egentligen är modeskaparna som driver utvecklingen. Annah Björk menar att stjärnor som Rihanna och M.I.A påverkar hur unga klär sig mer än något modehus. Att de med sin streetiga variant på multikulturella mönster och stilar har haft enormt inflytande de senaste fem åren.

– Sedan skulle jag också vilja slå ett slag för 90-talsnostalgin. Courtney Love, Kurt Cobain, Spice Girls, Nathalie Imbruglia är artister som påverkar modet – igen.

LISA WALLSTRÖM
TT